

PBL Mentor HMS og psykososialt barnehagemiljø

PBL Mentor ✓

HMS • Kidplan • Bedriftshelsetjeneste

19.januar 2021

Kjersti Flasnes

HMS-
rådgiver
PBL Mentor HMS

**Hanne Mette
K. Vindvik**

Nasjonalt
Kunnskapssenter
for barnehager

PBL Mentor HMS og Psykososialt barnehagemiljø

I dette webinaret vil vi gå gjennom:

- Psykososialt barnehagemiljø og internkontroll
- Risikovurdering av psykososialt barnehagemiljø
- Aktivitetsplikten (§ 42-43 i barnehageloven)
- Åpent for spørsmål

Psykososialt barnehagemiljø

(Kap 8 i barnehageloven)

- **Hensikt:**

- Barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø.

- **Ansvar:**

- Barnehageeier har ansvar for at barnehagen følger loven.
 - Alle ansatte har en plikt til å følge med på at barna har det trygt og godt i barnehagen.

PBL Mentor HMS

Rutiner og beredskapskort

OPPDATERINGER

(4)

Skriv søketekst

ALLE

ANSATTE OG HELSE

ARBEIDSMILJØ

BARN OG HELSE

BARN OG MILJØ

BARN OG SIKKERHET

BEREDSKAP

BRANNVERN OG ELSIKKERHET

Rutine
Makt og tvang
Oppdatert 07.01.2021
Barn

Rutine
Mobbing og annen krenkende
atferd mot barn
Oppdatert 05.01.2021
Barn

Rutine
Psykososialt barnehagemiljø
Oppdatert 05.01.2021
Barn

Vedlegg
Mal for plan om aktivitetsplikt
barnehage

Vedlegg til
Mobbing og annen krenkende...

Risikovurdering: psykososialt barnehagemiljø

Eksempler på områder for risikovurdering

- Kunnskap og holdning
 - Manglende kunnskap og ulik holdning hos ansatte om hva som er krenkende atferd mot barn
- Organisering
 - Mangel på plan for hvor de ansatte skal være i de ulike aktivitetene
 - Mangel på plan for gruppesammensetning av barna
- Personalet og bemanning
 - Stor utskifting av personalgruppen
 - Hyppig og/eller manglende bruk av vikarer
- Foreldresamarbeid
 - Manglende samarbeid med foreldre
 - Konflikt mellom foreldre og ansatte
 - Manglende tilgjengelighet fra ansatte til foreldre

Psykososialt barnehagemiljø

Rutinen beskriver hvordan vi jobber for å fremme trivsel og et godt barnehagemiljø

Ansvar

- Daglig leder er ansvarlig for at alle ansatte har tilstrekkelig kompetanse for å jobbe med et trygt og godt barnehagemiljø.
- Alle ansatte har en plikt til å følge med at barna har det trygt og godt i barnehagen, og varsle sin leder dersom dette ikke er tilfelle.

Handling

Systematisk og forebyggende arbeid:

- Vi har nulltoleranse mot krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Vi risikovurderer jevnlig det psykososiale barnehagemiljøet, og dokumenterer dette i PBL Mentor HMS.
- Gjennom _____ (f.eks fagmøter og personalmøter) diskuterer vi hva som er et godt barnehagemiljø, hva som kan oppleves som krenkende atferd og hvordan vi kan forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt.
- Vi har klare og forståelige grenser for akseptabel oppførsel, både for barn og ansatte.
- Vi diskuterer hvor grensen går for hva som regnes som makt og tvang, for å bli bevisste i våre handlinger og observasjoner. Vi har utarbeidet egen rutine for makt og tvang i barnehagen.
- Vi sikrer barns medvirkning ved at de blir hørt og involvert i saker som gjelder barnehagemiljøet.
- Vi planlegger og handler ut fra hva som er til barnas beste.
- Vi har rutine for å ivareta barn og foreldre ved mobbing og andre krenkende handlinger, herunder barnehagens aktivitetsplikt.
- Vi har rutiner for samarbeid med PPT, helsestasjon og barnevern.
- Vi melder avvik ved brudd på rutinene.

Vi jobber med disse tema for å fremme et godt psykososialt miljø, som også er fastsatt i årsplanen:

- Mobbing og annen krenkende atferd mot barn.
- Likestilling, likeverd og diskriminering.
- Utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.
- Barns medvirkning i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Mobbing og annen krenkende atferd mot barn

Rutinen skal sikre at barnehagen ivaretar barn dersom de utøver eller blir utsatt for mobbing, vold eller andre krenkende handlinger.

Rutinen skal også sikre at vi ivaretar aktivitetsplikten.

Ansvar

- Alle ansatte er ansvarlige for å melde fra til daglig leder hvis de mistenker eller har kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.
- Daglig leder er ansvarlig for å følge opp krenkelser som skjer i barnehagen og for å melde til barnehageeier ved alvorlige tilfeller.

Handling

Forebyggende:

- Vi har klare og forståelige grenser for akseptabel oppførsel.
- Vi er bevisste på egen atferd og egne holdninger overfor hverandre og barna.
- Vi gjennomfører disse aktivitetene som en del av det forebyggende arbeidet:
 - _____
 - _____
 - _____
- Vi informerer foreldre ved oppstart i barnehagen og på foreldremøte om rutinen og aktivitetsplikten.
- Vi oppfordrer barna til å si ifra hvis de selv eller andre blir utsatt for krenkelser.

Aktivitetsplikten:

Plikt til å følge med og gripe inn:

- Vi følger med og observerer gruppedynamikken og enkeltbarn i ulike aktiviteter, både inne og ute.
- Hvis vi ser et barn bli utsatt for mobbing eller annen krenkende atferd, griper vi inn umiddelbart.

Plikt til å varsle:

- Vi melder fra til daglig leder dersom vi får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.
- Daglig leder melder fra til barnehageeier i alvorlige tilfeller.

Aktivitetsplikten

- ALLE skal følge med på hvordan barna har det.
- ALLE skal melde fra til styrer ved kjennskap eller mistanke om.

Aktivitetsplikten

- Plikt til å følge med
- Plikt til å varsle
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å sette inn tiltak
- Plikt til å utarbeide en plan

Dokumentere aktivitetsplikten

- For å dokumentere tiltak som settes inn i saker der barn ikke har det trygt og godt i barnehagen, er det krav om en skriftlig plan.
- Planen skal som minimum inneholde dette:
 - Hvilke problemer tiltakene skal løse
 - Hvilke tiltak barnehagen har planlagt
 - Når tiltakene skal gjennomføres
 - Hvem som skal gjennomføre tiltakene
 - Når tiltakene skal evalueres

Forslag til mal for aktivitetsplan

Aktivitetsplan ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen

(Aktivitetsplikt barnehageloven Kap 8, § 41-43)

Barnets navn: _____ Født: _____

Barnehagen: _____ Dato: _____

Hva skal denne planen løse?

[Barnets navn] har rett til et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring. [Barnehagens navn] har [dato] fått vite av [hvem]/har funnet ut ved hjelp av [hvordan] at [barnets navn] ikke har det trygt og godt i barnehagen, fordi [skriv hva som er utfordringen basert på barnets eller melderens oppfatning].

Hva opplever barnet?

[Har barnet uttalt noe om saken? Hvis barnet kan uttrykke seg om hva som er utfordringen og hva han/hun tror vil hjelpe av tiltak, så skrives dette ned her]

Hovedmål med aktivitetsplanen:

[Hva ønsker vi å oppnå for barnet]

Delpliktene i aktivitetsplikten

Aktivitetsplikt:

Hva skal gjøres/hva er gjort?	Hvordan	Ansvar	Dato
Følge med	<i>f.eks: observasjoner, samarbeid med foreldre, samtaler med barn:</i>		
Varsle	<i>[ansattes navn] har varslet daglig leder: [daglig leders navn] har varslet barnehageeier [navn]:</i>		
Undersøke	<i>Beskriv hvordan dere undersøker saken (f.eks ved observasjoner, ståstedsanalyse, SWOT, barnesamtaler, kartlegging, foreldresamtaler etc)</i>		
Beskrivelse av problem	<i>Beskriv hva som er fremkommet under undersøkelsen:</i>		
Delmål	<i>Beskriv ulike delmål for å nå frem til hovedmålet:</i> • •		
Evaluerings	<i>Hvordan skal målene og tiltakene evalueres?</i>		

Aktivitetsplan fortsetter.....

Vi setter inn disse tiltakene:	Ansvarlig:*	Angi tiltakets varighet [dato fra og til/«frem til barnet og foreldrene bekrefter å ha det trygt og godt»]:	Dato for evaluering:
1)			
2)			
3)			

(Antall tiltak må tilpasses den enkelte saken.)

Evaluering av tiltakene:

[Spesifiser hvilket tiltak som evalueres og dato for evaluering. Beskriv hvorvidt tiltaket skal videreføres eller avsluttes]

Sted:

Dato:

Signatur:

Hva skal gjøres:	Tiltak:	Dato:	Ansvarlig:
1: Følge med	Eks: Jevnlig observasjon av barn i ulike situasjoner. Ta opp på avdelingsmøter. Personalet må informere og reflektere sammen. Jevnlige barnesamtaler og kontakt med barnas hjem		
2: Melde fra	Eks: Foreldre, annet personale, barn Til styrer, evt til eier		
3: Undersøke	Observasjoner, samtaler		
Problembeskrivelse:	Eks: Gutt holdes utenfor i lek		
Mål:	Hovedmål: Gutten skal føle seg inkludert og få være med i lek Delmål: Lage lekegrupper		
4: Tiltak og evaluering	Systemnivå: Jobbe med sosial kompetanse, lage lekegrupper og lekevenner, små grupper på tur, i frilek inne og ute, tema om vennskap, Individnivå: Tett oppfølging, kartlegge og observere i alle situasjoner. Både den/de som utsettes og den/de som utfører Organisering og fysisk miljø: overganger, måltid, samlinger, lek Dialog med barns hjem		

Kontakt oss

PBL Mentor HMS

Telefon: 7555 3900

E-post: mentor@pbl.no

Facebook: PBL Mentor

Nasjonalt kunnskapssenter for barnehager

Telefon : 7555 3700

E-post: kunnskapssenteret@nkfb.no

PBL Mentor ✓

HMS • Kidplan • Bedriftshelsetjeneste

Smarte løsninger for barnehage og skole

pblmentor.no

